

การพูดในที่ชุมชน

พศ.ลำยอง สำเร็จดี

การพูดในที่ชุมชน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลำยอง สำเร็จดี

หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2565

หนังสือวิชาการ

ชื่อหนังสือ : การพูดในที่ชุมชน จำนวน 214 หน้า

ผู้เรียบเรียง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลำยอง สำเร็จดี กศ.บ., กศ.ม.

หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ISBN 978-616-603-206-2

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : พระครูสิริรัตนานันด์ร รศ.ดร.

: รศ.ดร.สนม ครุฑเมือง

: รศ.ดร.พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประจักษ์ สายแสง

: พระครูอมรรธมบัณฑิต น.ธ.เอก, ศน.บ., ศษ.ม.

ออกแบบภาพปก : นายตฤณภัท สำเร็จดี

ปีที่พิมพ์ : กรกฎาคม 2565

จำนวนที่พิมพ์ : 100 เล่ม

สถานที่พิมพ์ : บริษัท ไฟกัส ปริ้นติ้ง จำกัด

โทรศัพท์ : 055 - 225037

จัดทำโดย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลำยอง สำเร็จดี วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก 65000

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

คำนำ

หนังสือ “การพูดในที่ชุมชน” เล่มนี้ เขียนจากประสบการณ์ที่ยาวนานหลายสิบปี กลับจากความรู้สึกจากการอ่าน จากการพูดในห้องเรียนนอกห้องเรียน บนเวทีที่ได้รับเชิญไปพูดไปบรรยาย ไปร่วมอภิปรายเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายในสถานที่ต่างๆ มาชั่วชีวิต

“หนังสือนี้เป็นตำนานผ่านร้อนหนาว ทุกเรื่องราวเกิดก่อนหลังตั้งใจเขียน
ใช้สอนศิษย์หลายสถาบันหมั่นพากเพียร ได้รับเปลี่ยนแปลงบทให้งดงาม
เริ่มสอนและทดลองปีสองหนึ่ง (2521) ศิษย์ซาบซึ้งพิมพ์อีกทีปีสามสาม (2533)
แต่ละบทเพิ่มเนื้อหาพยายาม เป็นไปตามจุดประสงค์จึงลงตัว”

ลงมือเขียนแต่ละบทอย่างระมัดระวัง เพราะเรื่องการพูดมีคนเขียนไว้มาก ส่วนที่เป็น “ศาสตร์” อาจมีไม่กี่หน้า แต่ส่วนที่เป็น “ศิลป์” มีเป็นพันหน้า ผู้สนใจหาอ่านได้ไม่ยาก หนังสือเล่มนี้มีทั้งสองส่วนที่เป็นศาสตร์จะนำเสนอเป็นข้อๆ จะเว้นรายละเอียดไว้เพื่อให้ผู้พูดนำตัวอย่างไปปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของผู้ฟัง จะปรากฏชัดในบทที่ 1 ส่วนบทที่ 2 - 3 เป็นศาสตร์ทั่วไปที่นักพูดควรรู้ บทที่ 4 เป็นโอกาสพูดที่นักศึกษาวิชารัฐศาสตร์ใช้บ่อยๆ ส่วนบทที่ 5 การพูดเชิงธุรกิจ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการเรียกร้องเป็นพิเศษ เช่นเดียวกับบทที่ 6 เป็นเรื่อง “ภาษากาย” ที่ทุกคนต้องรู้เท่าทัน ส่วนบทที่ 7 จัดเป็นคลังความรู้ เป็นคำคมที่ต้องพร้อมหยิบฉวยมาใช้ให้ทันท่วงที บทสุดท้ายเป็นตัวอย่างการพูดเชิงวิชาการที่เคยใช้สอนนักศึกษาระดับปริญญาโทมาหลายปี

หนังสือเล่มนี้ใช้สอนได้ครอบคลุมหลายวิชา เช่น วิชาการใช้ภาษา วิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร วิชาภาษาไทยชั้นสูง โดยเฉพาะลึกในเรื่อง “การพูด” อันจำเป็นยิ่งสำหรับนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

“ขอบคุณนักวิชาการด้านการพูด ทุกยุคได้พิสูจน์ยอดเยี่ยมยิ่ง
ขอบคุณท่านทั้งหลายได้อ้างอิง เนื้อหาทุกสิ่งคือ “ฝึกพูด” พิสูจน์ตน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลำยอง สำเร็จดี

กรกฎาคม 2565

สารบัญ (ต่อ)

หน้า		หน้า
40	- การพูดด้วยสุตรมห์ศจรรย	79
40	- ปรัชญาในการพูด	80
43	บทที่ 6 ภาษากายกับความหมายที่แสดงออก	84
44	- ความสำคัญของภาษากาย	84
48	- สิ่งที่ต้องรู้เรื่องภาษากาย	86
49	- ขอบเขตของบุคคล	87
49	- ระยะเวลาของขอบเขตในเชิงปฏิบัติ	87
49	- วัฒนธรรมกับขอบเขต	88
49	- ภาษากายและความหมาย	90
50	- ทำปิดปาก	90
50	- ทำฝ่ามือ	90
50	- ทำจับมือ	91
51	- ทำของมือ	92
51	- ทำจับมือ จับแขน และจับข้อมือ	92
51	- ทำนิ้วหัวแม่มือ	92
52	- ทำขยี้ตา	93
53	- ทำขยี้หู	93
55	- ทำเกาคอ	93
61	- ทำตึงคอเสื้อ	93
61	- ทำนิ้วเข้าปาก	93
63	- ทำของแก้มและคาง	93
64	- ทำกอดอก	94
65	- ทำของขา	94
72	- ทำของศีรษะ	94
	- สัญญาณของตา	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การกำหนดโครงเรื่อง	40
- การขยายความ	40
- การสร้างความสนใจ	43
- องค์ประกอบของความสนใจ	44
บทที่ 4 การพูดในโอกาสพิเศษ	48
- การพูดในโอกาสต่างๆ	49
- การให้โอวาท	49
- การกล่าวคำอำลา	49
- การกล่าวต้อนรับ	49
- การกล่าวแสดงความยินดี	50
- การกล่าวรายงาน	50
- การกล่าวสดุดี	50
- การกล่าวปาฐกถา	51
- การกล่าวคำปราศรัย	51
- การกล่าวสุนทรพจน์	51
- การเป็นพิธีกร	52
- การแนะนำ	53
- การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ	55
บทที่ 5 การพูดเชิงธุรกิจ	61
- ธรรมชาติมนุษย์	61
- องค์ประกอบสำคัญในการบริการลูกค้า	63
- ศิลปะการให้บริการลูกค้า	64
- วิธีปฏิบัติในการบริการที่ประสบความสำเร็จ	65
- บทบาทและความสำคัญของโทรศัพท์	72

สารบัญ

	หน้า
หน้าเครดิตหนังสือ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 หลักการพูดในที่ชุมชน	1
- ฝึกพูดทำไม	1
- บัญญัติ 10 ประการของนักพูดล้นทอง	5
- การเตรียมตัวสำหรับผู้พูดที่ดี	7
- โครงสร้างสุนทรพจน์	9
- จิตวิทยามวลชน	10
บทที่ 2 หลักการพูดขั้นพื้นฐาน	12
- จุดมุ่งหมายในการพูด	14
- คุณธรรมและจรรยา มารยาทของผู้พูด	15
- แนวทางการพัฒนาสมรรถภาพในการพูด	17
- การวิเคราะห์กลุ่มผู้ฟัง	20
- การประมวลความคิด	22
- การใช้คำพูด	23
- การใช้เสียงพูด	26
- กิริยาอาการในขณะพูด	27
- การพูดหน้าทีประชุม	29
บทที่ 3 การพูดเชิงวิชาการ	31
- ศิลปะในการบรรยาย	32
- ปัจจัยในการพูดที่สัมฤทธิ์ผล	35
- การกำหนดรูปแบบการพูด	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 7 โลกสวยด้วยคำคม	97
- คำคมข้างถนน	98
- คำคมคนมาเลเซีย	101
- คำคมคนญี่ปุ่น	103
- คำคมคนจีน	107
- มงคลภษิต	118
- คำคมกวีแก้ว	122
- คำอุปมาอุปไมย	135
- พลังคำปลั่งใจ	138
บทที่ 8 ตัวอย่างการพูดเชิงวิชาการ	146
บรรณานุกรม	212

คำสั่งวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๐๒๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการ
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การบริหารจัดการผลงานทางวิชาการ ในการรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา
ของอาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของ
มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ประเมินผลงานทางวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยสงฆ์พุทธ
ชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

๑. พระครูสิริรัตนานุวัตร, รศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. รศ.ดร.สนม ครุฑเมือง	กรรมการ
๓. รศ.ดร.พีชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์	กรรมการ
๔. ผศ.ดร.ณรงค์กรรณ รอดทรัพย์	กรรมการ
๕. ผศ. ถ้ายอง สำเร็จดี	กรรมการ

คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

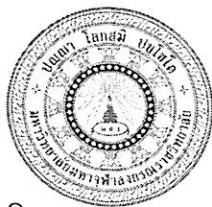
๑. ทำการอ่าน และตรวจผลงานทางวิชาการระดับหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ประเมินเอกสารทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระราชรัตนสุธี, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบประเมินผลงานวิชาการ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประเภท หนังสือ

1. ผู้เสนอผลงาน ศศ.ลำยอง สำเร็จดี
อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2. ผลการประเมินและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.1 สรุปผลการประเมิน

ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
	✓			

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี)

ควรเพิ่มพจนานุกรม อังกฤษ-ไทย
ฝึกพูดกับนักเรียนด้วยวิธี แลกกัน
18 ปี จาก พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย
ตัวอักษร เป็นต้น

ลงชื่อผู้ประเมิน พระครูสิริรัตนาวตฺร

(พระครูสิริรัตนานวัตร, รศ,ดร.)

ตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สังกัด วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

วันที่ 18 เดือน พ.ค. พ.ศ. ๖๖

แบบประเมินผลงานวิชาการ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประเภท หนังสือ

1. ผู้เสนอผลงาน ผศ.ลำยอง สำเร็จดี
อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2. ผลการประเมินและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.1 สรุปผลการประเมิน

ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
✓				

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี)

ขอเสนอแนะให้ปรับปรุงเนื้อหา
บทที่ ๑๐๖ เรื่อง การเขียน
แบบฝึกหัด การเขียนแบบฝึกหัด
ควรทำแบบฝึกหัดให้หลากหลาย
โดยเน้นเรื่องพจนานุกรม

ลงชื่อผู้ประเมิน

(รศ.ดร.สนม ครุฑเมือง)

ตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สังกัด มหาวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

วันที่ ๒๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

